

Macrofaunanieuwsmail 20, eind februari 2002

In de biologie wordt gesproken over consumenten en producenten. Met zo'n 110 lezers blijkt de macrofaunanieuwsmail vooral voor consumenten te zijn. Vandaar deze oproep: laat ook eens iets van je horen: heb je jezelf al voorgesteld, heb je nog plannen dit jaar: klim in de pen! Zijn er ook notulen van werkgroepen die bij de macrofaunanieuwsmail gevoegd kunnen worden??? Ik probeer elke maand een nieuwsmail uit te laten komen in de laatste week van de maand dus je hebt vanaf nu 4 weken om jou bijdrage te schrijven.

Nieuwe dansmug voor Noord-West Europa aangetroffen in het Korenburgerveen.

Door Wilco Verberk Stichting Bargerveen

Tijdens bemonsteringen in het Vragenderveen (onderdeel van het korenburgerveen) zijn larven van het genus *Lasiodiamesa* (Chironomidae, subfamilie Podonominae) aangetroffen. Het genus bevat een aantal soorten, die alleen als volwassen muggen tot op soort kunnen worden gedetermineerd. Na opkweek van de larven bleek het hier te gaan om de zeer zeldzame *Lasiodiamesa gracilis*.

Deze soort is volgens Brundin (1967) alleen bekend uit Silesia, zweeds Lapland en zuid Zweden, maar is nieuw voor Noord-West Europa. Een andere *Lasiodiamesa*-soort (*L. sphagnicola*) is wel in Noordwest Europa aangetroffen (Duitsland, Ierland). Verder is in Nederland ooit een exemplaar van *Lasiodiamesa* in de Peel aangetroffen, maar de preciese locatie en soort zijn verloren gegaan.

Lasiodiamesa heeft een brede verspreiding in de noordelijke delen van de holarctische regio. Daar komt het genus met name voor in de berken-coniferen rand van de boreale zone. De larven leven bij voorkeur in min of meer typische veenwateren en vooral verder naar het zuiden lijken ze sterk beperkt te zijn tot *Sphagnum*-wateren. De zuidelijke populaties zijn daarom vermoedelijk relictpopulaties, die in veensituaties hebben kunnen overleven na het terugtrekken van de ijsmassa na de laatste ijstijd. In het Korenburgerveen zijn de larven waargenomen in ondiepe veenmos situaties, met weinig water, meestal aan de rand van een berkenbos. Dit komt goed overeen met het hierboven geschetste habitat.

Ondanks bemonsteringen in overeenkomstige situaties in andere veengebieden is het genus daar (nog) niet aangetroffen. Mogelijk heersen er in het Korenburgerveen unieke condities waarvan deze soort afhankelijk is. Om dit verder te onderzoeken vraag ik me af:

Zijn er bij jullie waarnemingen of verspreidingsgegevens van larven van *Lasiodiamesa* sp. bekend (in veengebieden)?

Zo ja, kunnen jullie die aan mij doorgeven, zodat ik kan vaststellen of ze nog steeds aanwezig zijn, om welke soort het gaat en wat het preciese habitat is.

Met vriendelijke groeten,

Wilco Verberk, wilcov@sci.kun.nl

Brundin, L., 1967. Transarctic relationships and their significance, as evidenced by chironomid midges. With a monograph of the subfamilies Podonominae and Aphroteniinae and the austral Heptagytiae. K. svenska Vetensk.-Akad. Handl. 4 ser., 11(1): 1-472

Van Henk Vallenduuk een literatuurtip:

Op de publicatie van Waringer en Graf (Het mooie boek over de Oostenrijkse kokerjuffers) is bij de herdruk een bijlage gemaakt met belangrijke verbeteringen. Het heet "Ergänzungen und Berichtigungen zum "Atlas etc.). september, 2000

"Waringer" hoef je niet opnieuw aan te schaffen, want ze hebben ervoor gekozen om de aanvullingen los bij te voegen en gewoon een identieke herdruk te maken. Mocht je Waringer dus nog niet hebben dan kun je die nu bestellen.

Macrofauna dag(en) ?????

Zou het niet eens goed zijn een macrofauna dag (of twee) te organiseren??? Deze vraag kwam n.a.v. de macrofaunanieuwsbrief ter sprake. Zeker een goed idee, er zijn wel verschillende clubjes (holocene, pleistocene, riwa/riza, sloten???, beken????) die al dan niet regelmatig bij elkaar komen maar een overkoepelende dag waarop macrofaunamensen elkaar kunnen ontmoeten en we elkaar op de hoogte kunnen houden van wat er in Nederland en België aan macrofauna gedaan wordt bestaat niet. Gedacht wordt zo'n dag dit najaar of volgend voorjaar te organiseren. Doel is een laagdrempelige bijeenkomst te organiseren met bijvoorbeeld tijd voor: ontmoeting, posters, korte lezingen, en eventueel een praktijkdag aan de hand van ringonderzoek met wellicht een velddeel erbij. Heb je interesse/ideetjes mail het aan mij: M.greijdanus@riza.rws.minvenw.nl. Weet je toevallig of er andere bijeenkomsten zijn rond die tijd (november of februari) geef het dan ook even door dan zitten we niet in elkaars vaarwater.

Uit Helsinki een niet aquatische maar wellicht wel leuke tip

Butterflies and Caterpillars of Europe

It is well known that butterfly identification by keys is not that simple and sometimes makes gets more complicated than it could be. European fauna of Lepidoptera is not the field for finding sensational news. But a lot of people just like butterflies.

If you are in this world, appearance of new atlas is not an extraordinary event for you. So, what's new? The thing is that it is old, and, more old-fashioned. This is electronic, full-coloured version of the great Lampert's atlas.

There are A LOT of books full of photos. But really, absolutely like in systematics, it is almost impossible to find a specimen having all characters at average expression. Looking at photos, you see the sample, looking at the drawing, you see a species. Artist's talent allows you to get the spirit, the gist of your object.

Crede Experto is working on bringing soul and emotions along with up-to-date nomenclature.

For only USD 30 you will have access to more than 350 images of Hesperiiidae, Lycaenidae, Nymphalidae, Papilionidae, Pieridae, Riodinidae and Satyridae, including caterpillar (for most of the species), pupa, underside, male/female differences.

Register your copy, download it and start using it. As registered user you'll get discount on other products and will be notified on new releases via e-mail.

To register via secure internet server click here:

http://www.v-share.com/order.asp?username=v_jevgeni_meike&product=butterflies

You can also find more information on this and other databases at Bio-Tools.Net Database website at

http://www.bio-tools.net/cgi-bin/db_showall.pl

(NB mij lukte het niet dit te openen maar wel <http://www.bio-tools.net>)

Crede Experto,

in collaboration with University of Helsinki and Moscow States University.

Alexander Linden

Coming soon:

Noctuids of Europe

Geometrids of Europe

Myxomycetes of Europe

Plants of Europe

Beetles of Europe

Einde nieuwsmail 20 februari 2002